1

حمد و سپاس و شکر بی قیاس ملك الناس درگاهنه كه
عصرده بر عبد مقبولنی سزاوار طلیعت ایدوب فرق فرقد
سایی تاج با ابتهاج سلطنت و قامت باهر الاستقامتنی
خلعت خلافت ایله مزین و محلی و رفعنا بعضهم فوق
بعض فحواسی احتواسی حسبنجه قدر بلندلرین رفیع
و معلی ایلدی و صلاة صلات و سلام اول حبیب عالی
مقام سدره حرام میز الحلال عن الحرام سید الانام
حضرتنه كه شارع شرع مطهرندن انحراف ایتمین آرسته
رو سلاطین شریعت پناهی مزیت باهره ایله مباهی ایدوب
بمن عدل و اشفاق ایله نیکو سیر اولنلری ذکر جمیلله ممتاز
و کرامات عالیه ایله مظهر اعزاز ایلدی صلی الله علیه
و علی اله و اصحابه المتأدبین بآدابه اما بعد چون راویان

اخبار

اخبار وحاویان آثار اولاد اصحاب عرفان خاندان

ابدبنیاد آل عثمان قدس الله تعالی ارواح اسلافهم

وابدّ فی الاقالیم خلافت اخلافهم مناقبنی نقل وبیان

وآثار مرضیه لرین صحایف ایام اوزره عیان اتمشلر

بوحقیر کثیر التقصیر دخی قصد ایتدم که مرحوم

والدم دن استماع ایتدوکم بعض حکایت ومناقبدن

که سلطان جنت مکان فاتح العرب والعجم سلطان سلیم

خان علیه الرحمة والرضوان حضرتلرینه متعلقدر یا

وارسته ایچون نکاشته کلک بدیع السلك ایدم

والتی ییل شرف قرب خدمتلرنده مراسم عبودیتی تکمیل

ومظهریت خطاب مستطابه لیاقت رتبه سن تحصیل

اتمکله بالذات مشاهده ایتدوکی احوالی حکایت

وخاطرده قلان بعض صحیح اخباری روایت ایلیم

تا صحیفهٔ روزکارده یادکار ووسیلهٔ جلب دعا

ورحمت روزکار اوله حکایت برکره مرحوم بالی پاشا که

بكلربكيلكدن متقاعد صالح ديندار بر عزيز ايدی
وبين الناس موقر ومعزز اولوب استانبولده بر دلكشا
جامع وخيرات حسناتی وار دير سيمای صلاحی محسوس
وعبادتله مأنوس ايدی حضرت ابو ايوب انصاری
رضی الله عنه زيارتنه كلوب اندن والد منزلنه
حقوق الفت ديرينه واخوت بينينه اقتضاسيله
كلوب بر لحظه مصاحبت ايدرلر حقير اول زمانده
ملازم اولمش ايدم مستمع مصاحبتلری ايدم بابی
پاشا ديديكه اول تاريخده كه سلطان سليم اناربی
زيارتنه واختلال احوال عالمه متعلق بعض اموری
سويليسمكه سنجاقلری اولادلرينه ويرونده كلوب ايدندی
دير واوعزانس كوبی ديدكلری محلده تحريلنو افسانه
زرا ايله جنك وآشوب درياسی حركته كلوب مرحوم
حضرتلری دخی معاودت ايدوب كيرو سنجاقلری
سمتنه مراجعت عزمن ايديلر كه يده اوتورمش ايدی كه

فرهاد

فرهاد پاشا وخادم ولاد احمد پاشا اولنمادن حضور
لرنده ایتدیلر بعض مصاحبلر ومقربلرینه لوی امور
سلطنه متعلق مصاحبت ایدوب زمان انکساره
کوکل اوتمق وخاطر اکلمك یوزندن سعادتلو
بکمز تخت نشین اولسه هر بری عز دولته ایروب
دور جدید وآثار بختیاری بدید اولسه وبازوی
اقتدار پاشاهیله سد دولت سدید اولسه شرق
وغربی فتح ایتسك جمیع قزلباش اوباشی پاشیده
ووجود لوث آلوب کفاری صحیفهٔ دهردن تراشیده
ایتسك دیوب سویلینورلردی مرحوم حضرتلری
سکوت ایدوب کندی عالملرینه مشغول ایدیلر
بوحالتده مراقبه عالمنه واردیلر برزمان اویوره
کبی اولدیلر صکره مبارك باشلرین قالدروب بیوره
دیلرکه هی دردمندلر سلطنت دیوب استیدرسن

آندن نه فائده اول سلطنتده نکه سکوطقوز
ییللق اوله أستنه استه دکلکز ویولدی دیو بویردیلر
والله دردی بو قصه یه بجفرهاد پاشا ددوخانین احمد
پاشادن دخی استماع ایلدم حکایت کیورمرحوم
بالی پاشا دیدی اولزمانده که مرحوم حضرتلری
اول هزیمت عقبنده سنجاقلرینه معاودت ایتدیلر
قرم سرحدینه وارد قده نده تاتارخانه عسکری
ایله استقبال ایدوب بناشدیلر مقابل کلوب کون
یقلشدقلرنده خان آت باشنی چکدی بویله قصد
ایتدیکی کبی که مرحوم حضرتلری دخی نفرش ایدوب
مرحوم حضرتلرینک اقیالرینه وارمیه بلکه انلرکله
لو مرحوم حضرتلری دخی نفرش ایدوب عناد فرسلری
چکدیلر خانه بو حالی کوریجک ایلرو کلدی مرحوم
دخی ایلرو یوردو دیلرکیرو خان توقف ایتدی مرحوم

حضرتلری کروعنانکشی ولدیلر آخرها مولندن
مأیوس اولوب بیلور کلدی وآت اوزره مصحفه
ایدشدیلر وبنا آشوب همعناد وافر ومستوفی
مصاحبت ایتدیلر مرحوم حضرتلرینی تسلیه یه
متعلق کلمات سویلدی وانهزامدن ووزراوا
مرانک سلطان احمد طرفنه میلندن غم چکمک
اکدیلر سکز تاتار لشکرینی سزه قوشایم وارون کری
قوت قاهره ایله ملک موروثکزه مالك اولك دیدی
مرحوم حضرتلری اقبال وقبولکز ستر مینوب
تا در میانه خواسته کردکار جیست دیوب
بیوردیلر که بز آرزوی دنیا ایچون وهوای
ملک ایله اول طرفه وارمش ایدك اتامز پیر
ومرض مزمن ایله تدبیر ملکدن دلکیر اولمغله
وزرا وامرایه تفویض امور اولنوب اعدای دین
ودولت هر طرفدن باش قالدروب جلالی لرملکی

وهجوم خصوم ایله دولت اختلالی مشاهده اولنور
سائر قندن اشدیکن نار ولغیمه مائل اولمغله مدافعه
دوشمن حظرکاهنه دشمن دیو بهره‌یی سرلحه
جکنمکله خیانت خاندانرکیهس وحمایت تام
وناموسی ایچون قصد ایتمش ایدلک که وآروب
هم والده‌زی زیارت ایدوب بصله ایروزوهم
برمقدار عسکر استیوب اهل خروجی قمع وبیخ
فتنه اوباشی سیزه زار ملکدن دقلع ایده وز
ارکان دولت مساعده‌ده مباعده ایدوب
طبع تلع وبخت تحمتی ایله ارامزه حائل ورفعنه
مائل اولدیلر مقتدرنه ایسه ظهور ایدر عسکر
جکوب آتامز اوزرینه یورومک بزه دوشمز دیو
جواب ویردیلر اوتاقلرینه کلدکده بیوردیلر که
خان بزه بویله سویلدی بر تقدیرکه بزطمعنده
اولسق دخی نشانه خان اولمغه نیچه اختیار ایدر

واول

واول سلطنتدن نه حظ ایلرز باخصوص
ابا واجدادمز فتح ایتدیکی ممالك محروسه نی
تاما آلخیول سیول مثال تاتار ایما کارا یاغی مملکتنه
اجماق خطا ایدیکی ظاهر محیدکلدر سلطنت
مطلوب اولسه دخی نسنه بیله بعون الله میسردر
تاتار امدادنه حاجت یوق دد یلر صکره ضیافت
ایلدی کیرو بو معنایی اشراب اتمش وقرین ویر
مکی رجا ایلمش مساعده بیورمدیلر بو حکایتدن
مرحوم حضرتلرینک نیجه خصال حمیده ومناقب
پسندیده لری ظاهر اولور اولا صبر وثانیا توکل
وثالثا علو همت ووقار ورابعا عاقبت اندیشلك
وخامسا رعایت ناموس سلطنت وسادسا
محافظه رعیت وسابعا خلوص نیت وثامنا شجاعت
وشهامت وتاسعا حسن تدبیر وفراست وعاشرا
اتالری ایله واقع اولان مقابله غیر اختیاریه

رضالوی ایله اولمدیغی ظاهر اولوب حتی والد مرحوم
حضرتلرندن نقل ایدرایدی که بنم خاطرمن هرگز
محاربه ومقابله احتمالی خطور ایتمزدی همان مرادمز
بوکه مرحوم آتام حضرتلرینه ملاقات ایدوب بعض
احوال سویلشمک ایکن اوزکه دکلدی وزرا منع
ایتدکجه نیچون بزی ملاقات مراد اولورسه آتا کوز
ستری دعوت ایدر ایدی دعوتسز ملاقات رضای
پادشاهی یوقدر دیو دفع جواب کوندریدر ایدی
اتفاقا بو اثناده خبر یمز یوغکن بر طائفه دن بری ایله
دوکشدر واقع اولوب غوغا بیومش بو مرتبه یه وارش
که اراده آدم دوشمش همان فتنه قومیش بر اوکندی
اولدی اتلنن آتلانانك اولوب عسکر ایاغه کلوب
قیل وقال قتل وقتال سکلنه مؤدی اولدیکوردکیکه
فتنه غباری باصلقدن قالدی اول مرتبه ده نصکره
بزدخی سوار اولدق ومقاتله موقعنده وقوف

اختیار

اختیار ایتمیوب بحی ذدی پرهیز ایدوب مراجعت ایلدك
دوتیوردلر ایدی دیو ایدی حکایت جدم
حافظ محمد که عجم پادشاهلرینك کزیده سی اولان
یعقوب پادشاهك مرباسی ومقبول ومخصوص
حافظی اولوب صکره سلطان یعقوب وفات ایدوب
رستم پادشاه تازه پادشاه اولوب دده مزی حرمته
الوب مزید التفات ایله رعایت ایدوب صکره رستم پادشاه
دخی وفات ایدوب شاهزاده لری فترتی اولمغله شاه
اسمعیل یاننه اناسی احبابی درلیوب خروج ایدوب
مرارا محاربه لردن صکره صاحب خروج استیلا ایدوب
عجم شاهلغی اسمعیله قرار بولنجه مرحوم سلطان
سلیم علیه الرضوان عزم پرخاش قزلباش ایله ولایت
عجمه آهنك ایتدکلرینی استماع ایتدکده تبریزده مولانا
کمال الدین اردبیلی علیه الرحمه خدمتلرینه واروب
والدی بیله ایلتمش ودعا رجا ایدوب استمداد ایلمش

والده روایت ایدرکه نماز عصری شیخله ادا ایتدك

تلاوت سورهٔ عم اولندقده شیخ دیدی حق تعالی

سزی و اولادکزی حافظ اوله نته کیم سز کلام حقی

کما انزل حافظ سز واالده ایدر اتام شیخ دیدیکه

سلطان روم بو جانبه قدوم اوزره در اما آل

حالنیه منجر اولمق کوریور شیخ حضرتلری دیدیکه

این مرد که می آید بخودی خود نمی آید مامور ست

بآمدن برای تادیب این بدبخت می آید ارواح

با او بید خود هم صاحب رتبه است یعنی بو ارکه

کلور کندی کندیلکندن کلمز مامور در کلمکله بو

بدبختی تادیب ایتمك ایچون جانب حقدن کلور ارواح

انکله در کندی دخی رتبه و مقام صاحبی در دیدی

اتام دیدیکه تادیب ایچون کلوردیو بیورد یغکزدن

فهم اولنور که هلاك اولمیه شیخ دیدیکه الله اعلم

هر یتکلیه میشود اما آزمایش جان بدر می برد صکره

مرحوم حضرتلری چالدرانده اهلاك كروه نابابك
ایدوب شاه كمراه جمیع قبیل ایله قاچدی مرحوم
تبریزه كلوب ارباب كمال رعایتنه توجه ایدوب اهل
هنری دعوت ایتدیلر جدیمز قوللرینی مكر شهزاده
ایكن وصفن ایشیدرلرمش احضار ایدوب
قرائت وحسن ادا وصوت ونغمه واردی دبهره
تامّن مشاهده ایدیجك حافظ محمد یعقوبی
ایشیدر ایدك سلطان یعقوب مرثاسی بو اولمیدر
یوخسه كچمش میدر سؤال ایتدكده اول ایدیكی
ظاهر اولیجق میل والتفاتلر زیاده اولوب رعایت
كلیه ایله بو دیار جلیل الاعتباره كتوروب صكره
والد قوللرینی بنده كان حرم خاص زمره سنه الحاق
ایدوب شرف قرب دولت خطابلریله سرفراز
ایتدكلرنده بر كون قزلباش سفرنده جریان ایدن
احوالی حكایت بیوررکن دیمشلركه بز رجابنه

سفر ایتمدك كه مجرد رای و تدبیرمز ایله اوله مأمور
اولمادین بر طرفه توجه ایتمش دکلز والد ایدیهنبدأخی
مولانا کمال الدین اردبیلی دن ایشتدیکم کلامی
نقل ایلدم تصدیق ایدوب بیوردیلرکه مولانا
کمال الدین نه صغتلو عزیز ایدی دیمکه مولانا
جلال الدین دوانینك علم ظاهرده اعظم واعلم
تلامذه سی اولوب تکمیل علوم ظاهره ایتدکدنصکره
درویشلکه میل ایدوب طریق تصوفه سالك
وفنا مرتبه سنه مالك اولوب معتقد صغیر وکبیر
ومحبلری کثیر اولدی دائما کنج عبادتده جالس
وطاعته مداومتله تفسیر وحدیثه موانس ایدی
اسبابدن نسنه قومیوب انجق بر تفسیر قاضی سی وبر
صحیح بخاریسی وار ایدی کوشهٔ عبادتدن چقمازدی
علما اراسنده بر مسئله ده شبهه واقع اولوب
حلنده عاجز اولسه لر آنکه عرض اولندقده برلکی

کلمه

کلمه ایله حل ایلر ایدی حکایت والدیدیکه

مرحوم پادشاه جنت مکانک عادتلری بو ایدیکه

اکثر لیالیده مطالعهٔ کتاب ایله اکلنوب خواب

ایتمزلردی کاهی بویندلرینه اوقیدیوب استماع

ایلردی کاه احوالی عالمه متعلق کلام بیورلر

بر کیجه نوم غلبه ایدوب مزاجنده دخی فتور اولمغین

یاتمغه وار وب خوابه وارمشیم صباحه دک و برقاچ

کیجه نیجه آب اولمغله غفلت باصوب وقت فجرده

بیدار اولوب ادای صلاة صبحدنصکره خدمت

علیه لرینه شتاب ایتدم بو کیجه کورندک نه

عمل ایلدک دیو سؤال بیوردیلر برقاچ کیجه بیدار

اولمغله بو کیجه غفلت غلبه ایدوب خدمتدن

محروم اولمشیم دیو جواب ویروب اعتذار ایتدم

بیوردیلرکه ایمدی نه دوش کوردک بیان ایله

عرضه قابل بر دوش کورمدم دیو جواب ویردم

بیوردیلر بونه سوردر بر کیجه‌لیکی تمام نوم ایله
کچوره‌سن دخی واقعه کورمیه‌سن بهرحال کورملسن
دیو بیوردیلر آخر واریدن بر مقدار کلماتدن صکره
کیرو تکرار بیوردیلر که عبث سویله‌مه بهرحال بو کیجه
واقعه کورمشسندر سویله کتم ایلمه بن دخی هرچند که
فکر ایتدم خاطرمه نسنه کلمدی که کورمش اولم
یمین ایتدم که برامه‌یرار نسنه کورمدم مبارک
باشکزچون صالوب تعجب دیو بیوردیلر بکا تعجب کلدی
دیو تکرار تکرار سؤالک سببی ندر اوله دیو متحیر
اولدم بر لحظه‌دن صکره قپو اغاسی اوتوردیغی قپو
بر مصلحت ایچون بو بنده‌لری کوندردیلر واردم
کوردم خزینه‌دار باشی محمد اغا که صکره بعض تهمت
سببیله قتل اولنمشدر وارامزده اخوت عقدی
وار ایدی او تورکیلار باشی و سرای اغاسی دخی
عادتلری اوزره اوتوروب سویله‌شورلر اما قپو اغاسی

حسن اغا متحیر باشی اشاغی صالمش کوزی

یاشلی اوقوردی اکرچه صمت وسکوتی غالب

صالح متهجد کیمسه ایدی اما بو حالی اولکی

حالنه اویماز کورلدکده ظن ایتدم که بر کیمسه‌نک

وفاتی ایتمش اوله اغا حضرتلری قلبکز غمناک

وچشمکز نمناک کورنیلورنه اوله دیدکده خیر

نسنه یوقدور دیو کتم ایلدی خزینه دار باشی

دیدیکه قرداش اغایه بوکیجه بر واقعه اولمش

دخی اول خوابک سرینی ده بزه دخی ایتدی ما الله

تعالی خیر وبرکه دولتلو پادشاه البته واقع

کورمش سن سویله دیو نیجه لر عاجز ایتدیلر

بهر حال اقدام وابرام لری اصل دکلدر ایو

ارمغاندر حکایت ایلمک دیدم اغایه ابرام

ایتدم که البته رؤیایی بیان ایلکوز اغا ایسه

بیانندن قاچنوب اظهار حجاب ایلدوب بنم کبی

یوزی قاره کنهکارلك نه رؤیاسی اوله که پادشاهم
محضرنده تقریر اولنمالی اوله کرم ایدلك بکا بو
تکلیفی ایتمك دیو ذکردن ابا ایلدیلر ابرام ایتدکجه
اغابر حیاسی غالب ایدم اولمغله کرم ایلك واز
کلك دیو یالواردی آخر محمد اغا دیدی نیچه
سویلمزسن که بزه تقریر ایتدکلری مأمور اولدی
اوتدنیعکز نقل ایتدك کیمی خیانت اولمازمی دینجك
ناچار سرگذشته سی مهریی اجاره ویرکه بوکیجه
کوردوم که بو اتشیکنده اوتوردیغمز قاپولی
عجله و شتاب ایله دق ایتدیلر نه خبر وار
دیو ایلرو واردم کوردم که قپو حجره سی آچلمش
اولدقلری طشره سی کورینوب اما آدم صغماز
نگاه ایتدم کوردم طاش حرم طیلسانی عرب سیما
سنده نورانی اشخاص ایله مملو الکزی بیراقلی
وسلح و مکمل اولوب طوردلر وقپودیبنده درت

نورانی کیمسنه طورر اللرنده بر سنجاق واردر
بابایمنك النده پادشاهك آق سنجاغی بکا
ایدرکه بیلورمیسن نیه کلمشوز نبدحی بیورك
دیدم دیدی که بر کوردیکك اشخاص اصحاب
رسول اللهدر بزی حضرت رسول الله کوندردی
سلیم خانه سلام ایتدی و بیوردی قالقوب
کلسون که حرمین خدمتی اکا بیورلدی و بو درت
کسنه که کوررسن بری صدیق اعظم و بری
عمر فاروق و بری عثمان ذی النورین و بری که سنکله
تکلم ایدرم علی بن ابی طالبدر وار سلیم خانه سلام
سویله دیدی و نظرمدن غائب اولدیلر بکا دهشت
غلبه ایدوب غشی اولمشم عرقه غرق اولوب
صباحه دك بیخود یاتوب قالمشم اوغلانلر تهجد
زماننده معتاد اوزره قالقادیغی خسته لکه حمل
ایتمشلر صباح نمازی فوت اولملی اولیجق کلوب بنی اویار

مغبون یاتمشلر کورمشلر که صویه دوشمش
اصلاوقکی یاتورم تجدید لباسی ایچون اسباب
کتوروب اوارقینی اوبازمشلر عقلم باشمه کلینجک
عجله ایله قالقوب نمازه یتشدم اما تمامیجه سکون
کلمدی دیوهم سویلروهم بکا ایدرب دخی پادشاه بیور
دیغی خدمتی نقل ایدوب بدوتوب حضور شریفلرینه
کلدیکمده اول خدمتی سؤال ایتمدین تکرار واقعه
دن سؤال ایدوب بیوردیلر که سن سنک بو کیجه
صباحه دک ایویوب بر واقعه کورمدک عجب
کلور همان حیوان کبی یاتوب اویودکمی دیدکده پادشاهم
واقعه یی بو حسن قولکز کورمدیسه بر حسن قولکز
دخی کورمش امریکز اولورسه عرض ایدهیم بیوردیلر که
سویله کوره لم بن دخی باتمام تقریر منام ایتدم تقریر ایتدکجه
مبارک چهره لری قرارمغه باشلدی واره رق
مبارک کوزلرینه یاش کلدی اتمام ایدیجک بیوردیلر

دردمندلك صفای مشربجه وار ایمش سن الی نوع
مدح ایتدیکه سن همان برکسنه یی عبادت ایدوب
کورسك ولی صونورسن دیو سحر نیه ایلر ایدك شویله
مدح ایتمز ایمش سن دیو بیوردیلر و دیدیلر که بز سکا
دیمز میوز بز بر جانبه مأمور اولمادیقچه حرکت ایتما
مشوز آبا و اجدادمز ولا سیما نیجه مندلر ایلک
کرامتلری وار در ایجلرنده همان بز آنلرمی بکزر مدلك
دیو هضماً للنفس بیوردیلر اندن صکره عرب
سفری اندیشه سی وقوعه کتورمك اسبابنه
مباشرت ایلدیلر و اولباب ایتدکلری تدبیرلر و حسن
تدارکلر تواریخ عثمانیه ده بو حقیرك قلمی ایله مسطور
در **حکایت مرحوم والدن اینسته شویله**
روایت ایدرلر ایدیکه پادشاه جنت مکان سلطان
سلیم خان رهنمونی توفیق یزدان ایله مصر سلطانی
نابود ایدوب شامه وارد قدنصکره قطع برارى

وطی قیافی ایدوب آفتاب ایله تا به مثال فرعون بوتنه‌لری
عسکر ظفر پیکرلری ایله طی ایده‌کلرندن نیچه مرحله
لرده صو دده‌نام ونشان اولمغله احوال دواب وموآشی
وعسکر وحواشی پریشان ومنلاوشی اولدقده صدق توجه
ایله واهب الحاجات درگاهنه مناجات ایدوب
سهولت اسباب وتیسیر فتح الباب استدعا ایتدیلر
اتفاق سحاب احسان فی حسان رب الارباب فتح باب
ایدوب اول خشک ویابس برتبه لرده مطر متتابعی
قضای وطر ایتدروب بلکه سیللر اولمغله عسکر
ودواب زیاده وشاد اولوب کروه اینوه اعراب ایله
برآی وجبال وصحاری وتلال مالامال اولوب اطراف
عسکر فیروزی دهری احاطه ایتمشلر ایدی وفرصت
بولدقلرنده اسباب ودواب غارت ایدرلر ایدی
ضرب تیر وخدنک وشمشیر وتفنکدن هراسان
اولمغین باوجود که جموع بیحسابا ایدیلر قریب کلمزلر ایدی

امّا

اما عسکر اطرافندن دخی آیرلمازلر ایدی حتی بر مرحله
برکیجه میری اسنابوکندن بری ظلمت لیلده کیرو
قالمغله عرب غارت ایتمش مکر بر صندوق کتاب دخی
بیله ضایع اولمش بر لطیف خط ایله تاریخ وصاف
اول کتابلرک ایچنده ایمش مرحوم حضرتلری اول
نسخه یه مائللر اولوب یولده اکلنجه لری ایمش و اول
نسخه نک ضیعنه تأسف بیورمشلر و الدن ایدر
سرای خواجه سی وار ایدی مولانا شمس الدین دیرلردی
متهجد و صالح عزیز ایدی سرعت خطی بویله ایدیکه
اون کونده بر مصحف شریف یازاردی کذلک سکز
طقوز کونده بر دیوان حافظ تمام ایدردی حقیر
درکاه پادشاهی یه آنک سرعت خطن بیان ایدوب
بر کاکا استکتاب بیورلسه اولمزمی بیله جائزدر
دیو بیورردیلر مصر فتح اولندقده خواجه لری
حلبی افندی یه بیوردیلر که شمس الدین بر تاریخ

وصاف یازسون اما سریع نویس ایمش قاج کونده
یتشدیره بلور ملا شمس الدین حلیمی افندی امر سلطانی
نقل ایتدکده یکرمی بش کون مهلت المش و حلیمی
افندینک منزلنده ساکن اولمغین ملاقاته کلنلر خواجه
افندیه بوشنیجه ملا شمس الدین ایله آشنا اولنلر
آنک حجره سنده آرام ایتمکله شغلنه مانع اولدقلری
ایچون حجره سی قپوسن اوستندن کلیدلیوب
ایچرودن منداللیوب سرعتله کتابته مشغول ایکن
ناکاه نکاه ایدوب باشنده بر کسنه اوتورر کورر رعب
و خوف غلبه ایدوب اول عزیز اظهار انبساط ایدوب
دیزینه یاپشوب لا تخف نحن ملك جئناك للزيارة
قورقمه بز دخی سنک کبی بر آدمز سنی زیارته کلدک دیر
ملا شمس الدین کورر که قپولر مقفل و پنجره لر تیمورلی
نیله ناظر بر کیمسه جک فرجه یوق بیلور که رجال غیبدندر
کتابتی براغوب مصاحبته چکراولا سؤال ایدر که دیار

عرب

عربك تمام فتح وتسخیر اولنور محروسهٔ عثمانیه یه
ملحق اولورمی یوخسه بعد العود کیرو چراکسه یه
آخر طائفه استیلا ایدرلرمی دیدی سلیم خان بو خدمته
مأمور اولوب کلمشدر خدمت حرمین آکا و نسلنه
تفویض اولندی بالفتح اولنمازمی و تسخیری میسر اولمازمی
دیدی سلاطین اسلامیه اراسنده منظور
نظر حق اولان آل عثماندر سلیم خان دخی دائرهٔ اولیادن
طشره دکلدر صاحب طبقه در دیدی راوی حکایت
مولانا شمس الدین دیدی دیمکه مدت سلطنتی امتداد
بولورمی دیدیکه اوچ مدتی واردر منزلنده ساکن
اولدیغم حلیمی افندینك عاقبت حالندن سؤال ایتدم
بکجه شامده قالور دیدی دیدیمکه بنم وفاتم نه زمانده
اولور دیدیکه کسنی کندی وفاتی زمانن بیلمك عادت
اللهه مخالفدر وما تدری نفس بای ارض تموت
دیدم رجال غیب اطلاع حق ایله واقف اولسه لر

جائز احسان ایدك بنی کا ایدك دیدی که
العلم عند الله چونکه ابرام ایدرسن سن دخی
حلیمی چلبی ایله بر کون ده وفات ایدوب برجبانه
دخی بیله کزجه چیقوب اوجکزات دخی نمازنده
سلیم خان بالذات حاضر اولور دیدی اندن صکره
قوینندن بر عرقیه چقاروب بو سلیم خانه هدیه
مزدر ایصال ایده سین بر دخی چقاروب دیدیکه
بونی حلیم چلبیه ویره سین دیدیکه یا بکا بر یادکار
نیکو احسان ایتمزمیسنز دیدی سکا آنسنه
حاضر ایتمدم اکر ایستکواه ایتمز سن باشمده کی عرقیه
ویره یم دیدی بن دخی رغبت کوستردم باشنده کی
عرقیه سن بکا ویردی قطع کلام ایدیجك
دیدیکه اکتب خطی انظر سرعة کتابتك یازنجه سرعت
کتابتك وار کوره یم بن دخی امرینه امتثال ایتدم همان
یازمدن غائب اولدی کوردم اشاغیده نیل مصر اوزره

یوریسوب

۱۷

یوریوب کیدرجاق نظرمدن غائب اولنجه باقدم
غائب اولنجق رقت غلبه ایدوب بکا ایله اولکون
واله وحیران اولدم دیدی و الدیدی کوردم
شمس الدین خلیفه عادتی اوزره تعلیمه کلدکده
بکا خبر کوندروب آنده ملاقاته لازم کلمشدر
سویلیه جك خبرم وار دردیمش بن دخی
ملاقی اولدم سرکذشتنی تفصیل حکایت
ایلدی و عرقیه‌لی ویروب ایصالن رجا ایلدی
بن دخی طغری حضور پرنور پادشاهیه واروب
نقل قصه برحصه ایتدم هدیه اولان عرقیه‌یی
تسلیم ایدیجك آلوب شم ایتدیلر بیوردیلرکه
برحالو ارکی یا کندوسنه فنه ویرممشمی یاد
ایتمدی دیدم واروب سؤال ایتدم دیدیکه
حلیمی افندیه بر عرقیه دخی ویرمشدر آنی
دخی ایلتوب عرض ایتدك بکا ویردیکی کبی اوجه در

البته طلب بیوررلرسه کوره یم دیدی حلیمی افندینک
عرضیه سن دخی بلیندم سیم ایدوب برزمان تفکردن
صکره باکندوسنه ته ویرمسن دیو سؤال ایندکلری
کهنه ایمش دیدم بیورد دیردخی کوکجات واروب
کتوردم آنی مستوفی استشمام ایدوب مبارک
جسملرینه اسک کلوب بر آیه فاتحه سندن
تمام متأثر اولدیلر و بوی حال وار دیوب کلمات
تصدیق بیوردیلر مشار الیه مولانا شمس الدین
تاریخ وصاف مدت معهوده ده تمام ایدوب
کتوردوکده تصکرمین دخی رجا ایتدم که بکا امام
جزری نک حصن حصین کتابنی یازه وعد ایلدی
اما مصردن معاودت زمانی اولمغین کوچ یراغنه
مشغول اولمغله معوق اولمش موکب ظفر رهبر پادشاهی
مصردن شامه توجه ایتدکده حلیمی افندی
خسته اولدی معالجهٔ اطبا ازدیاد ضعفه تدک

اوزکه

اوزکه نسنه انتاج ایتمدی بو حال ایله سامه
وآرایلدی حلیمی افندینك مرضی ممتد و عرضی مشتد
اولیجق مرحوم پادشاه درویش نواز علم و صلاح
اهلی اعزازه معتاد شریفلری اولمغین حلیمی افندینك
زیارتینه وآردیلر بو اثناده **منلا شمس الدین** مزبور
کلوب دیدیکه اشته اول عزیزك حلیمی افندی
حقنده گفتاری راست اولهکی اطبا مأیوس اما
بنم اجمده اصلا تغیر و انحراف یوق لکن سیزك ایچون
شروع ایتدیکم حصن حصینك تمامی میسر اولمازسه
بنم حصن حصینم سیزك اولسون دیو وصیت
ایلدوب وداع ایتدی ارته سی بر ورقه جك یازوب
کوندرمش که صداع مفرط عارض اولدی عزیزك
سوزی اولهکی آخرت حقی حلال ایلدوب دعای خیردن
فراموش ایتمیه شروع بزم حصن حصین سزك
اولسون اوچنجی کونده حلیمی چلبی وفات ایلدوب

منلا شمس الدین دخی اول کونده متوفی اولدی
وسرای پادشاهیده دخی بر جوجه وفات ایدوب
اوچ میت معیت ایله مصلایه ایلتیلوب نمازلرینه
مرحوم جنت مقام حاضر اولدیلر اول عزیزلک مرحوم
پادشاه حقنده روحانیتدن بهره یاب اولدقلرینه
متعلق سویلدیکی کلامک حقیتنه مرحوم پادشاهک
بو کرامتی دخی مصدق درکه مزبور مولانا شمس الدین
دخی متوفی اولوب وارثی قالمدیغی جهتدن کتابلری
بیت الماله ضبط اولنوب حضور شریفلرینه لایق
اولنلری منظور شریفلری اولدقده حلاوتلو کتبدن حصن
حصینی کوروب مبارک اللرینه الوب بعد النظر بو
بنده لرینه باغشلادیلر خصوص کتابه متعلق
سبقت ایدن معامله معلوم شریفلری دکل ایکن
بو نسخه کتابک ایچون خاصه اول کتابی هبه یه
تخصیص بیورمدری محض کرامت اولدیغی مشاهده

ایدلوکده

ایتدوکده تعجیم ارزنی احساس بیوردیلر سبب
تعجیمدن سؤال بیوردیچق ماجرایی حکایت ایلدم
امر اتفاقی دردیو هضم نفس بیوردیلر حالا اول
حصن حصین بو حقیر یاننده در **حکایت**
شاه با احتشامده اولدقری ایامده مشایخ
وقتدن شیخ محمد بدخشی قدس سره ایله مصاحبت
ملاحظه سی ایله جامع بنی امیه یه عزیمت بیوردیلر
شیخ جامع مزبورده مجاور ایدی پادشاه درویش
دوست شیخی زیارته وآردی وجلبع مزبورده
جمع اولدیلر پادشاه فتح کلام اتیمیوب منتظر اولدیکه
شیخ بادی اوله ونه صادر اولور کوره شیخ دخی
کذلك ساکت اولوب تکلم سلطانه توقف ایلدی
زمان مجالسه ممتد اولوب طرفیندن سکوت ایله
مرور ایتدوکین رئیس اطبا ومصاحب اولان
اخی چلبی کوریجك فتح کلامه اغاز ایدوب هوای

شامه متعلق کلام سویلدی پادشاه زیاده منقبض
و بیحضور اولوب بو تقریب تکلمدن مغبر اولوب
کلامینک انجامنی قطع ایدوب شیخدن دعا دیلدیلر شیخ
دخی دیدی سز منظور نظر لطف الهی و مسلمینک ظهیر
و پناهی سز دعاکز مستجابدر بز دعایی سزدن اومارز
پادشاه مرحوم تکرار التماس دعا ایتدیلر شیخ دخی
امتثال امر ایدوب دعا ایلدی آندن وداع ایتدیلر
صکره مصر بیوردقلرنده بر کیجه عالم مثالده کورمشلر
که شیخ بر کبنک کیوب اوزرنده قوشاق باغلیوب
کلمش و پادشاه ایله وداع ایلمش ایرته واقعه لرین
بوینده لرینه نقل بیوردیلر حقیر کستاخلق ایدوب
تعبیرده دیمشکه شیخک رحلتنه دلالت ایدر
مجاور کنج خمول اولان پیر فانینک سفری آخرت
سفریدر و وداعی اول سفرک وداعی اولمق کورینور
دیدکده بیوردیلرکه وقوع رؤیا تعیین تاریخ ایدکز

بلکه

بلزمی سن اکر شیخه بر حال اولورسه سنک تعبیرک
تأثیرینک حمل ایدرز تأدیبه مستحق اولدک بن دخی
شرمسار اولدم ایرته سی خواجه حلیمی افندی
بیوردیلرکه حسینجان تأدیبه مستحق اولدی
واقعه تعبیرنه اولجو ملاوندی اکر شیخه بر حال اولورسه
نه جواب ویرورین دخی دیدمکه بادشاهم لیله واقعه
آیت نه کیجه سی ایدوکی قید اولنسون کوره لم اکر شیخه
برحال اولمش ایسه رؤیا کیجه سندن مقدم میدر
مؤخر میدر مقدم ایسه تعبیرم مقابله سنده جاننم
واحسانه مستحق اولورم اکر مؤخر چیقارسه نهایت
تأدیب فرمانن بیوریله وکلامی قبول ایدوب بونک
وجهی وار دیو بیوردیلر وخط شریفلری ایله تاریخ
رؤیای کتب ایتدیلر برقاچ کوندن صکره شامدن
بعض عروض ومکاتب ایله اولاقلوب شیخک دخی
عالم رحلتنه یازمشلر وحال احتضارنده اعیان واشراف

شامه نصح و وصیتده ایدوب سلاطین آل عثمانك
مناقب و محاسنلرین تعداد و اهل شامی صوب
اطاعت و انقیادلرینه ارشاد ایدوب دیمش که
ای اهل شام بو سلطان با احتشام که بو مملکه
رب العزت کوندرمشدر محض رحمت حقدر که
چراکسه النلدن سزی خلاص ایلدی و نظر رحمت
الهی سزه تعلق ایتمش که بو پادشاه نیکو سیری سزه
والی ایلدی زنهار الف زنهار جنبر اطاعتدن کردن
پیچ اولمیه سز و بنم دعا و سلامی و محبت و پیامی
اول پادشاه عالیجاهه عرض ایده سز دیو توصیه
ایلمش و پند و نصیحه مشتمل بر دعانامه یازوب مهرلیوب
بو وصیت نامه‌یی دخی حضور پرنورلرینه ایصال
ایده سز دیمش مکتوبلری درگاه پادشاهی‌یه تسلیم
ایدیجک سعادتله ایچرو گلوب چلبی افندی‌یی دعوت
بیوردیلر که گوردکی تعبیرك نتیجه‌سن اول عزیز

صفات وفات ایلمش بن دخی دیدم دولتلو
پادشاه باقی اوله اما تاریخ وفاتلری نیجه تعیین
اولنمش تبسم بیوروب مکتوبی آلا وقید بیور
دیدم حساب ایدلک راست لیله وفات ایله
لیله رؤیا بر چیقدی حلیمی افندی دیکه حسبنجان
قولکز جانبنه مسیحی اولدی و صفای مشرب
لطیفلرینی استحسان ایدوب دعالر ایلدی
والدایدر ایدی بومقوله رؤیای صالحه لری که
عینی ایله آثری ظهور ایدردی کثیر الوقوع ایدی
نیجه سی دخی خاطردن کتمشدر صفای قلب
شریفلری بر درجه ده ایدیکه صحیفه بومده
غدی مشاهده ایتمک دوشر ایدی روح الله
روحه ونوّر فی غرف الجنان فتوجه مصر دیارنده
زمان توقفلری امتداد بولیجق ارکان واعیان
واصحاب دیوان وطن اصلیلرینه میل وآرزو ایدوب

آب و هوای رومی یاد ایدوب بحث ایدرلر او للیلر

بعض اشراف مرحوم کمال پاشازاده یه که اول زماندن اولرندن

اناطولی قاضی عسکری ایدی و مصاحب دلکشا

سنه مرحوم پادشاه حضرتلری زیاده مائل

ایدی و عصرینک فریدی و روزکارینک وحیدی ایدی

دیدیلرکه نیجه یه دک بو دیار غربتده کربت

چکوراولمازمی که پادشاه جهان پناهی رومه

ترغیب اولمرزوبومه میل ایتدرد کلمات ترتیب

ایلمیه سز برکون مرحوم حضرتلری ایله مشارالیه

ملاهم عنان اولوب مصاحبت ایدرکن ایلک نه

سوزکله جک وآردیو سوآلیبو دیر ملا دیدیکه

پادشاهم یولده کلورکن لشکر خلقی نیله طوآر

لرینی صوواررکن ایشتدم برسی بر توركی چاغریور

قطعه یی اوقور که قطعه نموز قالدی بزم ملك

عربده • نیجه بر طوره وز شاوحلبده • جهان

خلقی

خلقی تو عیش و طربده ٭ کل اخی کیدکلر روم اللرینه ٭
مرحوم حضرتلرینه زیاده خوش کلوب مقرخلاء
فتلرینه معا اودتلرین اظهار بیوردیلر وشمدنکیرو
بوندن توقف اقتضا ایدر امور دخی قالمدی ٭
مراجعت ایلروز دیو بیوردیلر ٭ ملا بو لطیفه دن
صکره برکون همعنا نلك شرفن احراز ایدوب مکالمه
ایدرکن مرحوم پادشاه سؤال ایتدیکه مرحوم
ملا لطفی سزلت اوسنا دیکز ایمش علم وفضلی معروف
ایکن قتلنه باعث نه اولدی ملا دیمش که حسد اقران
بلاسنه اوغرادی لطیف طبع و بذله کوی نادره
سویلیجی کسنه ایدی اکثر ناسی طوناتدر ایدی اول جهتدن
عدوسی چوغالوب غالبا ولدیر افترا ایله هلاکنه
سعی ایتدیلر ملا لطفی نك شوخلقی بر مرتبه ده ایدیکه
کاهی بعض لطیفه لر اختراع ایدر ایدی ایشیدن
اختراع اولماسین کمان ایتمیوب بو واقع صانورلر

دیدکده پادشاه فردوس آشیان دخی بیوردیلر که
یاسز دخی استادیکز کبی بویله لطیفه سویلیه مزمیسز
که واقع ظن اولنه ملا مرحوم دیدی کچن کون بزبو تیمزی
صاودق شیمدی یولداشم دعا جکزه دوشدی آنلر یلسونلر
مرحوم پادشاه بیوردیکه یوخسه اولکونکه قطعه
بدیهه می ایدی ملا دخی فراست صادقهٔ پادشاهی
شهادت ایتدوکی کبی درد یوسلاملدی منزلنه کلدکده
ملا به بیشیوز فلوری انعام کوندردیلر حکایت
علمای عجمدن مولانا حکیم شاه محمدکه حذاق اطباءدندر
مؤلفات و مصنفات کثیره صاحبی در خوش صحبت نادره
کوی کشاده مشرب صاف دل کیمسنه ایدی و سلطان
بایزید خان علیه الرحمة والرضوان عهدنده مرعی
اولوب وظیفه سی یوزیکرمی اقچه ایدی کاه رکاب
پادشاهیه هم عنان اولوب شرف صحبتلرندن بهره یاب
اولوردی برکون رکانکامینا ایله مستعد اولوب

شرف

شرف خطاب مستطابلرندن سرافراز اولدقده
بیورد دیلرکه حکیم بوکیجه قنده ایدك حکیم دیدی
پادشاهم میراخور احمد اغاو لکز اونده ایدك
احمد اغا دیدیکی مصرده خاین اولان احمد پاشادرکه
هم مصاحب ایدی وهم دایه لوی قرزی حرمنده ایکی
وقدیمی بی تکلفسندلری ایدی بیورمشلرکه دخی
کیملر وار ایدی پادشاهم صحبت خاص ایدی بعض
ظرفا وار ایدی اخی چلبی دخی اونده ایدی مهدی
کاو دخی آنده ایدی حتی مهدی کاوك اوکی اوغلی
میرزا علی دخی آنده ایدی مکر میرزا علی دیدکلری
جوان زیاده صاحب جمال وحسنده بیمثال ایمش
حتی اخی چلبی چوق تربیه لر ایدوب بر قاچ کره قصد
ایتمش که سرای خدا امنه الحاق بیوره لر مرحوم حضرتلری
توجه بیورمشلر حکیم شاه محمد میرزا علی یی بادانك نجه
اخی چلبی نك مطلق ظنی ترویج ملاحظه سیله دیمشکه

پادشاهم بلورم که اول ماه پاره کاو اوندن نیلر خدمت
پادشاهی یه شایسته جواندر پادشاه حضرتلری فی الفور
بیوردیلر که منجم حکمت شناس کجه سن بلورمیسن که
خانه شرق ماه برج کاودر حکیم بو بلند جوابی استماع
ایدیجک رقص و سماع ایتمکه اولوربی اختیار آتندن
اینوب قربان طبیعت شوم دیوب پادشاهک
اوزنکوسن بوس ایلدوکی کرو بندی برآز دخی مصاحبه
جکرلر حکیم ایدر پادشاهم غربادن بر صاحب
معرفت کیمسنه کلمش در بر قصیده جکی وار در فرمان
اولورسه اوقویایم اوقودیوب بیوردیلر بر قاج
بیت اوقودقده بیوردرلر که حکیم نامعقول سویلیه
بو شعر سنک کلامکه بکزر هیچ دکل جانک ایچون
سن سویلمشسین کورر که انکار فائده ایتمز ایدی که
پادشاهم والله کرجک بیورررسز فقیر ایدی نه تقریب
ایله جرایده حکم بلمدم آنک دیلندن بو قصیده لی

نظم

نظم ایتدم هزار آفرین فهم و تشخیص پادشاهی
دیدی پادشاه حضرتلری دخی بر مقدار آلتون
حکیمه انعام ایدوب بر مقدار دخی اول فقیر ایچون
احسان بیوردیلر سعادتله سریر سلطنته کلدکده
بیوردیلر که کوره اخینک تربیه ایتدوکی نه معقوله
نسنه ایمش نقل مجالس اولوب شونده بونده کون
اوغلانی استرکه حرمه کتورن شویله بر تا بالغ و نجه
کجر اما خام ایتیلر ایشلر **حکایت بر کون دریا**
کنارنده سلطان سلیم کوشکی دیمکله مشهور
اولان کوشکی بنا ایتدیلر ایکن باغچه یه اینوب
قصری سیر بیوردیلر مکر نقاشلر نقشه مشغول
ایدیلر بیر مصور **مرحوم سلطان محمد** حضرتلرینک
شکل موزونلرینی تصویر ایتمش ادسوز کوروب
آلوب محضر پادشاهی یه کتوردی بر اثناده کتوردکی
که اخی چلبی بعض کیمسنه لری اداب صحبت ملوک

رعایتنده قصور ایله یاد ایدوب خدمت ملوکده
محافظهٔ ادب لزومنه متعلق کلام ایلر ایدی
وکندیسی بایزید خان خدمتلرینده دخی مصاحب
اولوب قدیمی ندیم اولمغله اذا خدمته واقف
ودقایق صحبته عارف کچوردی دلسوز تصویری
نظر پادشاهی یه عرض ایدیجك فی الحال مرحوم سلطان
محمد حضرتلرینی تصویر ایتمك استمش امکان بکزده
ممش مرحوم بزی حال طفولیتمزده مبارك دیزلری
اوستنه آلمشلر در صورت شریفلری خیالمده در طوغری
برونلی ایدیلر بو نقاش تمام بکزده ممش دیوب آخی چلبی یه
بیوردیلر که سن دخی مرحوم عهدنه ایرشوب آنلری
کورمشسن کوره دیوب النه ویریجك سبقت لسانله
نه مناسبت مهمل ایلمش دیو تعبیر ایلدی والد ایلدر
بن یاقا اوزره فرشولرنده طوردم بنده اونیه باقوب
تبسم ایلدیلر وهیچ نسنه بیورمادیلر صکره برکسنه نك

منزلی و ارتفاعی وصفنده شویله ادا ایدیکه سرای
عامره آغاسی آلتنده در بونده دخی مبارک باشلرینی
قالدروب بوقوللرینه نگاه ایلدیلر کندوکی بیوردیلر
که من عیّر اخاه بذنب لم یمت حتی یرتکبه حدیثنه
عجب مظهر اولدی ایلدره دخل ایدوب کندوسنی دقیقه
شناس عد ایتدیکی مقابله سنده بر ساعتده ایکی
خطا ایلدی دیو بیوردیلر **حکایت برکون** دیوانده
ایچ و غضبانک کلوب تبدیل جامه ایتمدین غضبلرندن
بر زمان ایچ وصفه ده طولانوب حرکت بیوردیلرکه
اکثریا غضبلری زماننده اویله ایدرلردی آخر بیوردیلر
دیلرکه هله فرهاد اسکندری حمایت ایدوب
قوردیسن ان شاء الله بر یکوزه قادرسن واصلنده بکز
زماننده کوزیله که حمایتک نه فائده ایدر مکر فرهاد
پادشاه اسکندر چلبی نکه اول زماننده کتابتنده ایدی
صکره عظیم الفندی دفتردار اولمشلردی آنا حمایت ایدرلردی

وصحبت دیرینه حقن رعایةً آنی صیانت ایلردی
اول کون دخی اویله واقع اولوب کلامنی غرضه مبنی
کورمکین بیحضور اولمشلر هم بیوردقلری کبی صکره
بهشت مکان سلطان سلیمان عهدنده فرهاد
پاشا مقتول واسکندر چلبی مصلوب اولدی حکایت
سالوقانلرنده وزرا و ارکان دولت ردوس فتحنه
توجه سلطانی توجهنه ساعی اولدیلر و اسباب
سفر تدارکن کوردیلر برکون مرحوم پادشاه حضرتلری
حضرت ابی ایوب انصاری زیارتنه بیوردیلر ایوب
قاپوسندن طشره چیقدقده ترسانه جانبنده طوب
آتلدی سببندن سؤال بیوردقده قپودانلر کمی سن
دریایه صالدیلر آنک شنلکیدر دیدیلر غضبلنوب
کیمک امریله کمی صالورلر دیوب بوینی اورولسون دیو
بیوردیلر ایرته سی وزرا شفاعت ایدوب تخلیص ایتدیلر
لکن وزرایه عتاب کلی ایدوب بیوردیلر که بنم کافر کوملنه

ایلتمک

ایلمتمک استرسڭز اکا دکرمیکه وار آم دخی فتح
دسوآر اوله سڭزك کبی تدارکلی وزیرلو ایله فتح
اولنا جغی دخی معلوم دکا [illegible] ایدرسڭزکه
اسبابنی حضار ایتمدیکر [illegible] اکا تحمل
ایدرمی بر قلعه یاره سنه بالذات وارلوب فتحنده
عسرت و زحمت فراوان حکمله اهم اسباب فتح حصار
بارودتدرقچ ایلق ذخیرم بارودیکز وار در جواب ویرك
دیو خطاب بیوردقده وزرانه تحیر غلبه ایلیجك
مستحضر جواب اولمیجق عنف و غضبیله بیوردقدم
باسزلك تدبیرکزله قلعه فتحنه وارمق عاقلانه
حرکتمیدر وارك تحقیق خبر ایدك ویارین عرض
ایلك دیو فرمان بیوردیلر ایرته سی کلوب دیدیلرکه
درت بیچق نهایت بش ایلق بارود تمز حاضردر بیوردیلرکه
امدی سزلکی بش آیده دکل التی آیده دخی آلامازسز
یدی آیده دخی آلامازسز سکز و طقوزده الغنسه الله

تعالی علم اولور بوندار کله آنك وارلماز هچ کسیلر بنم
سفرم یوق مکر آخرت ایلوب صورت غضب ایله مبارك
وجهلرین وزرادن جویردیلر فی الواقع اول اثناده
ادرنه جانبنه توجه بیوریلوب یولده رحلت ایتدیلر
وصکره عهد سلطان سلیمان خانیده طوقوزنجی
آیده فتح اولندی حکایت فاضل روم جامع معارف
وعلوم سرور ارباب اماده مولانا کمال پاشازاده
علیه الرحمه مرحوم جنت مقیم سلطان سلیم خان حضرتلرینك
مناقب علیه لرین بیان صددنده ولادتلری حیننده
ظهور ایدن حالی یازوب دیمشلردیر که ثقات وروات
مقبول الکلامدن منقولدر که بدر آسمان قدرت
ولادتی هنکامنده بر درویش صاحب کرامت نظم
دلی اسرار حقك ترجمانی کلید مخزن راز نهانی • سحردن
سرای مسندفزای قپوسنده بولنوب اول مهر سعادتك
طلوع ایده جکندن خبر ویرمش ایمشکه بر کون

بوخانك

بو خانکِ عالیشانِ آل عثمانده بر اوغلان طوغیسر
تباشیرِ صبحِ دولتی کنش کبی آفاقی منور ایلدوب اتاسی یرینه
خلافت سریرینه کچوب سلطان اولیسر یکن لطیفنده
بدی یرده خال اختر مثال اولسه کرک اول بچهٔ عدن
عالیشان بچکلر مکسور و مقهور ایلدوب کشورلرینه
ظفر بولنسه کرک اول درویش کرامت منقبتک اشارت
بر بشارتی وقوع بولدی مذکور شهریار مغفورلک
وجود بر سودی ظهوره کلوب اول ماه برج شاهی افق
سعادتدن طلوع ایلدی نظم بر آسمان بزرکی
هلالی از نو یافت   بیو بوستان معالی کلی ز نو شکفید
قالب پاکی و پیکر تابناکنده کوردیلر اول درویشک
دیدوکی کبی کمر و بیش یدی خال و آز بلدیلر که اول راز
نهاندن خبر ویرن عزیز کرامتدن خالی دکل ایدوکی
اشارتنده بر حال وار ایمش اول شهریار کامکار جهانکیر
لکه طالب اولدی اول درویش تاجدار دیدوکی کبی

يدى صاحب سريرى غالب اولدى خاتمهٔ قصهٔ
سليم سلطان باركاه ازل فرمان فرماى لا يسئل عما
يفعل حضرتنك حكمت ادليسى مدار عالمى تبديل واطوارنى
آدمى بو آرشو تحول اوزره ايدوب مالك الملك
مملكتنك ايكى چشمه سار مستمر الادرارنك برندن
تؤتى الملك من تشاء عذب فراتنى وبرندن وتنزع
الملك ممن تشاء ملح اجاجنى روان ايلمشدر قضاسى
مختوم وسر قدرى مكتوم وصندوق اعمار اجل معلوم
خاتمى ايله مختوم در وجودك منتهاسى عدم وجب
دنيا مالى ندم دمدن بقاى بنى آدم ايكى دمدر حاكم زنى
ابناز فنا درواز ه سنى كائنات يوزينه بازو مدت
حيات انسانى غايتده آز ايمتشدر نظم ايكى قاپوسى وار
جهان باغينك برندن كيرن برسندن چيقار
بناى وجودى فنا صرصرى نه كلو شديد اسيه آغز
بيقادشربت كام ايله شيرين كام اولندك مذاق

جانی جام دهر عاقبت زهر قهر ایله تلخ و سپهر امده
بدرا ولان هلال آمالی ایکی هفته ده سلخ ایدر
نظم اولمه بدرحتا تکه غره ٭ که صوکی سلمذر اوکی
غره ٭ شاه درویشه شاد و دلریشه شحنهٔ الموت
یضرب الذله ٭ بو فنا مرحله سنده بقا اومق
بصیرت کوزینی یومقدر ٭ سپهرنی مهردن وفا رجا
ایتمک دیو مردم حواره التجا ایتمکدر نظم چرخ مینا
فام اولو بدر حادثاته آینه ٭ مهری یوقلدر ماه رولر
کبی بغه اینه ٭ غره اولمه سود بر خسرازن دنیایه
صقین ٭ نقد عمرینی دنیدرویرمك کرکدر دآینه
٭ زال دنیا دامندن حرص دستك ایله قطع ٭
مهرمثلن ویردخی عرض استیطلافیانیه ٭ دار دنیا
بر مسافرخانه در کیم هر زمان ٭ رحلت ایلرسه
بری هو نادر بیسی جانبنه ٭ بو مقالات عبرت انکیز
و مقدمات حکمت آمیز ترتیبندن مقصود اصلی

وغرض کلی سلطان عرب و روم و فرمان فرمای
ارض و یوم و قهرمان قروم سلطان سلیم خان
حضرتلرینک خاتمهٔ ایام دولتی و سرانجام هنکام
سلطنتی نوجهله اولدوغن خامهٔ سیه پوش
لسانیله و کلک برخروش بیانیله عبرت بنیان روز
کاران اسماع و اولو مصیب عالمسوز شعله سن
درون جانلرده ایقاع و الماع ایتمکدر خلاصهٔ مقال
حرقت مال بو منوال اوزره که مرحوم و الدحکام
ایدرایدیکه اول شاه بیم سیم سلطان عرب و عجم
سنه ست و عشرین و تسعمائه شعبانند دارا
لسلطنه ادرنه صوینه روانه اولمغ مقرر بولوب
وزرا و ارکان دیوانی مقدما اوردوی همایون هاموی
یویه لازم اولان احمال و اثقال و آفرم و خزاین علم
ایله مقام معهوده و منزل موعوده روانه قلدیلر
و صاحب صائب رای فرهاد پاشایی رکاب پادشاهی

ملازمتی ایله مباهی اولدیلر قبیل رحلتدن بر کون مقر
سعادتلری اولان قصر بیقصور و دار السرورلرندن
جقوب سرای عامره دامنندن اولان باغ دلکشا
و راغ سرور افزایه سیر طریقی ایله نزول ایتدیلر تفرج
کلکستندن بازکشته لری هنکامنده بو قصبه
جغادکن اوظهردن اسلام ظهر شریفلرنده
احساس ایتدکلری سوزش والملرنی آرام اولوب
بوبنده افکنده لرینه خطاب ایدوب بیوردیلر که
ارقامه کویاکه برخار باتوب آزار ویرر بو حقیر دخی
ایتدمکه جائزکه اشجار باغدن دوشوب پیراهنه
بند اولمش اوله فرمان بیوریلور نسه کورلسون
بیوردیلر که جائز ایدی همان ارسلمه جی کتوردیکی
کرسی زرینی کتوردی شاه تخت نشین کرسی اوزره
اوتوردی مبارك بقه لرندن اللری ادخال ایدوب
هرچندکه تفحص ایتدم نسنه بولمادم مبارك ارقه لری

غایتده شعردار اولمغین مسح یداتمکله نسنه

احساس ایدەمدم قیام ایدوب بر مقدار کتدکدن

صکره وجعدن شکایتلرینی تکرار ایدیور دیلر بوکره

تکمه لرین اچوب نظر ایتدم میان مودن ناکاه کوردم که

سرهود کلوبر اغاروب اطرافی سرخ اولمش مسح ایدیجک

اینسته اولدردیلر نمقوله نسنه در دیو سؤال ایدیجک

بیان ایتدم بیور دیلر که بر یاره صیق بن ذخی مسبحه

ووسطی ایله کنارینی عزیز استدم اصبعینم میانی

کمال صلابتله اوزره بر غدهٔ عظیمه ایله طولدی نی

اختیار اولوب سعادتلو **پادشاهم بو عظیم دملدر**

هنوز خامدر نضج بولمامش ایکن زده لمک جائز

دکلدر برمناسب مرهم وضع اولنمق کرکدر دیدم

مکر بو قصه دن اوچکون مقدم بو بنده لری دمل

المندن بیعرار اولوب اوچ کون بیایی شرف خدمتلرندن

محروم اولدیغم خاطر شریفلرنده عقده اولمش ایمش

بوسوز

بو سوزم مقابله سنده طعن و ملاطفه یوزندن
بر چلبی بکلوزکه بر جزئی چباندن اوتوری جراحه
مراجعت ایده وزد ایدیلر بو حال ایله قصر سعادتده
چقدیلر اول کیجه وجع و اضطرار ایله احیا ایتدیلر ارتهسی
تضنیج مادّه ایچون حمّامه بیوردیلر بو بندهلری
حاضر بولنمادیغی فرصت بیلوب مخصوص دلاکلری
اولان حسن نام بندهلرینه محکم صقلدوب
زده لمشلر حمّامدن کلدکده خاکپالرینه یوز سوردم
بیوردیلر که حسن خانک سوزک ایله عمل ایتمدک
اما کندوزی هلاک ایتدک تفصیلما جرا ایدیجک
عقلم کتمشو اولدی و آز دقده اول مادّهٔ حادّه اعتدالک
چقوب طغیان بولدی چون عزم همایون مقرر
اولمشیدی تأخیر ایتمیوب بو حال ایله سمند دولته
سوار اولوب سبکبار ادرنه سفرین اختیار بیور
دیلر و ثانی شعبانده میان سیره زاده منصوب

اولان خیام کردون قیامی عزونزوللریله مشرف

ایلدیلر واردقجه اول مرض حائل حذاقی ستنده مائل

وعلاج ایله قبولی بیننده حائل اولوب اوحراج بی علاج

اندماج بولدی نهال نازکی بتوردی بر کل اوکلدن

اکلدمانند بلبلانه کل کیم خارکبی جان خراسی اولکلدن

کلکل اولوردی فراشی نظم جمترار یدن آتشین

کل ۰ دل وجان بلبلینی ایلدی کل ۰ شب وروز

ایتمزایدی بردم آرام ۰ علاجه اولمازایدی

عارضه رام ۰ جورلی قربنده صرت کوی نام منزله

زمان سابقده سائق تقدیر سوقیله والد سعیدلری

مرحوم سلطان بایزید حضرتلریله اول بوم شومده

بی اختیار کاردزار اولمشیدی نزول بیوردقلرنده

عرض مرض جوهر ذات ملک صفاتلرینه بر وجهله

مستولی اولدیکه سلطان طبیعتک ولایت بدننده

فساد موادینی اقتداری قالمدی ناچار اول منزلده

اقامت

اقامت وقرار اختیار بیورلدی مقدما ادرنه یه
وارآن ارکاندن وزیر اعظم بیری پاشا
ومصطفی پاشا وبکلربکی احمد پاشا اردوی
همایونه دعوت اولنوب شرف وصول حصول
بولیجق قلوب ناسدن شبهه غبارین ازاله ایچون
فرمان قضا جریان موجبنجه عقد دیوان ایدوب
توزیع مناصب وترفیع مراتب ایلدیلر واظهار آثار
سرور ایله حزن نهفته لرین مستور ایتدیلر
وایکی آی مقداری اول منزلده آلافا لامر ایله
آرام اولندی بو مدتده عسکر میاننده هر آن
کونه جز شیوع بولوب حرکات ناشایسته لری علامتی
ظهور بولیجق وزرای ستوده رای مرحوم والده
خبر کوندروب شاه سفر آن ابرازنه چاره تدار
کنک لزومنی اعلام ایدیجک مرحوم والده دخی
لطفا دایله عسکر جمال شریفلری مشاهده سنه

اشتیاقلرین عرض ایدوب هزار تضرع ایله
اوتاغ همایون اوکنه چقاردیلر وبر مقدار کریسی
یا عمکین وقارا اوزره قرار ایدوب حدام سنده
سدده مقامنه عرض جمال و تردد حواطر سپاهی
قوین زوال اتدکدنصکره کیرو مقرشرفلرینه
رجوع بیوردیلر و روم ایلی بکلربکیسی احمد پاشانی
که مصر حاکمی ایکن اظهار خیانت ایدوب مقتول
اولمسندن حفظ اسراره اقتداری اولمدیغی جهتدن
ادرنه محافظتی بهانه سیله اول طرفه روانه
ایلدیلر زجاج مزاجلرینک انکساری قابل خبره
وعلاج اولمدیغی جهتدن بازار بازار مرضنک
مشاع لی انقطاع علاج رواج بدیر اولمیوب افاده
عرض وازاله عرض اتمیجک اول جرح عظیمک دهانی
باز اولمغله مرهم قوطولری بسته ودست امید معالجین
شکسته اولوب طوطی روح برفتوحلری اول

رخنه

رخنهٔ قفس جسمدن که طلسم کنجینهٔ حیات ایدی
عالم بالایه پرواز ایتمکه آغاز ایدوب سنهٔ مزبوره
شوالنك لیلهٔ تاسعه سنده بو خاکدان پر آلامدن
روضهٔ دار السلام صوینه خرام ایلدی

نظم باغ دهرك طرفه حالی واردر سیبی بی‌سبب
وآناری ناردن آنده باقی قالمامشدر بر احد
هر کسك آخر مقامی در لحد

ذکر تفضیل رحلت آن شاه

مدت مرضلرنده والد مرحوم شرف خدمتلرندن
بر آن محروم اولمیوب کیجه‌لر صباحلره دك شمع
وش سوز دروندن ایله قرشولرنده طورردی
وخدمتندن فراغ فرصتنده امر عالیلریله بسترکی
یاننده اوتورردی وجراحلر علاجه مباشرت
ایتدیکی هنکامده دوشنه استناد وکاه
جراحلر صنعته ناظر ایدوب اکا اعتماد بیوررلردی
وتلاوت تلقین لوازمنی آندن غیری بر احد ادا

ایتمامشدذ ونفس آخرلرینه دك برنفس حضورلرندن
کتمه مشدحتی مرحوم ایلددیکه حالت احتضارده
بو حقیره خطاب ایدوب بیوردیلرکه حسن خان
نه حالدر بن سنده لری دخی ایتدم که سلطانم جناب
حقه توجه ایدوب الله ایله اوله جق زماندر
بیوردیلرکه بزی بونجه زماندن بری کیمکله بلور
دیك جناب حقه توجهمزده قصورمی فهم
ایتدیك بن دخی ایتدم حاشا که ذکر رحماندن بر زمان
غفول مشاهده ایتمش اولام لکن بو زمان غیری ازمانه
بکزه مدیکی جهتدن احتیاطا جسارت ایلدم لحظه
صکره سورهٔ یس تلاوت ایله دیو فرمان بیوردیلر
امرهمایونلری موجبی اوزره برکره ختم یس ایتدم بیله
مجه تلاوت بیوردیلرکرهٔ ثانیه ده سلام قولا من رب
رحیم آیتنه کلدکده کوردم که شفهٔ شریفلری آیت
مزبوره تلاوتیله حرکت ایدذ واول حینده مسبحه

بمخلری

بمحلری ایله دراز ایدوب بقیهٔ صنایع متبرکه‌لرین
خم بیوروب کوزین یومدی تماشای جهاندن
فراغت بولدی غوغای زماندن بدعوتلری
المدن اولوب ساعد شریفلرین مسن و نبضلرین حس
ایتمسندم سقوط نبضه واقف اولیجق اول حینده
لازم اولان خدمتی اداسنه شروع ایتدم رئیس
اطبا علی چلبی حاضر و بو حقیرک افعالنه ناظر ایدی
اقدامی کوریجک هنوز حیات باقیدر نیچون اقدام ایدرسن
دیوانه‌کارینی اظهار ایدیجک ایتدمکه بو آستانه‌یه
جبین سای اولدیغم دمدن الی الآن ولی نعمتم
خدمتندن بر لحظه روکردان اولمامشیم بوهنکا
مک خدمت لازمه‌سی بودر حکومت طبابت زمانی
کیچوب کتدی و کوهر مقصود الدن کتدی لازم
اولان خدمتی ادا ایتدیکدن نصکره کوردم که خواص
خدام کربه وزرای مسلکنه جاری اولوب نوحه‌لرین

بلند ایتمشلر رفع صوت علامت تفرز فوت اولمغین
مبادا که مسموع اولوب سبب انکشاف سر مستور
اوله دیوب منعلرینه تصدی ایتدم برقاچ اسکان
ایتدکده برقاچ آغاز ایلدیلر و تفسیر ناله یه دمساز
ایلدیلر کوردم اولخاملر آرام ایتمزلر بو حقیرک
زبیتی ایله اوطه باشیلق ضمیمهٔ منصبی قلنان
سلیمان آغانی که صکره وزیر اعظم اولمشدر تخص
ایتدمکه اسکان خدام ایده اولزماندم آغای مزبور
خزینه دار باشی ایدی حال متوال اوزره اولیجق فوت
و آهمه سی غلبه ایدوب خوف ایتمش که یکیچری طائفه سی
خبردار اولوب خزینهٔ عامره یه دست درازلق
ایدرلر بو خوفله باب همایونه وارمشکه وزرایه
اعلام حال ایدوب برای ذمت ایدم آغانک قبوبه
وارد نعندز اکاه اولیجق سنه وارد یغن تقریر ایلدی
همان دم اولطرفه شتاب ایتدم کوردمکه قبوده طوررلر

وبر قاچ کیمسنه فانوس ایله شتابکنان کیدرلر
بوندن نیلرسز و یولده اشلر ضبطندن نیچون اهمال ایلرسز
دیدم ایشتدیکه سنک نه باکک واردر بو نجه خزانه
محافظتی بنم عهده مده در ضرر مترتب اولورسه
مظهر مؤاخذه و عتاب بن اولورم دیدم قپوجیلر کتخداسنی
سنی وزرایه کوندردمکه کلوب خدمت لازمه لرین
ادا ایدهلر شدنجی مصیبت تکررندن خلاص بولدم
تدبیرنیک فسادی لجّ و عنادی کبی حیز اصلاحدن
بیرون اولمغین خطاسنی بیانه مشغول اولمیوب
قپوجیلر اغاسی آردنجه روان اولدم و اغا خضرتلری
بر لحظه توقف ایدک دیو چاغردم صوتمدن بن ایدوکمی
بیلیجک تعظیم کنان دونوب نه بیورر سز دیدی
مزبور کتخدا قبل یعقوب ایلدی کاردار و مهماز کیمسنه
ایدی تقریب کلیجک ایتدم که قنده کیدرسن ایتدی
سلیمان اغا وزیر اعظمه کوندردی ایتدم آنلر غلبه

وهم وخزنله تدارکلدن قالوب برخام تدبیر ایتمشلر
ایسه سرخود کاردیده ودقیقه شناس بولنمشسز
عسکرك تردّدی زماننده وسط لیلده قوجیلر
کتخداسی وزیر اعظمه نه کونه فتنه استماع ایتدیکی
معلوم واهل عقله بو تدبیرك فسادی مفهوم مدر
ایتدیکه واقعا معمول بو در سزلکن بر خدمت
قولکزا کا بناءً امتثال ایتدك بد بر صواب نه ایسه
اعلام بیورلك انکله عمل ایدهلم حقیر دخی ایتدم
بو کیجه خدمتاب سعادتی حفظ وحراست وکتم سز
خصوصنده اعمال فراست ایدهرنه قانون معتاد
اوزره وزرای عظامی دیوانه کتوروب آیین بیسین
اوزره دیوان سوروشن قاعدهلوی اوزره
عرضه کیردکلری دمده تدارك نه ایسه کورلسون
قیل یعقوب بو تدبیر معقولی استحسان ایلدوب
دعالر ایلدی بن کیرو اوتاق طرفنه رجوع ایتدم

آغا بمله غوغا اتمکله آغازولچ مألوفی بانی بازلیکجک
بودم مباحثه دکلدر بوکیجه نه حال ایسه کیم سترع
اهتمام خدمتی تمام ایدلت صباح دخی قریب درکرم
ایدوب برلحظه صبر وارام ایدلک وبالجمله هزار
تضرع وابرام ایدوب الیس الصبح بقریب تلاوتنه
مشغول اولدق صباح اولنجه آیین دیوان اوزره
کلدیلر وزیر اعظم بیرپاشا ایجروکیردکده دیده
غم دیده سندن اسالهٔ دموع ایتدی بو حقیر
کوریجک الیه بابشوب کیجه ایتدیکم تدبیر استحسان
ایلیوب خیر دعالر ایتدی وحضرتلری سنی بو استانه
بو خدمت ایچون کتورمش اکرسن اولماسک
تدبیردلخراش زمرهٔ طواش ایله مملکت خرابه
وارردی دیو انواع تسلیه واستماله ویردی واول
کون وجه معتاد اوزره آیین دیوان جریان بولوب
توزیع وترفیع مراتب قلندی واطبایه خلعتلر ویرلدی

وتجهیز وتکفینلری مراسمی کوریلوب علمای اطبادن
حکیم شاه محمد قزوینی وحکیم عیسی وحکیم عثمان
درون اوتاغ بلند ایوانده غسللرینه مباشرت
اوزره اولدیلر وحین غسلده یدیمنلری ایکی کره
ستر عورت ایتدوکین مشاهده ایدیجك هر بری
اظهار حیرت تکبیر وصلوات کتوردیلر ونمازلرین
ادا ایدوب امانة یسترلری مفروش اولان محلده
دفن ایدوب وارث افسر وتخت شاه نیکبخت سلطان
سلیمان حضرتلرینه برنده طیر سیریله بر سر مکتومه
مشتمل مکاتیب مختومه کوندروب سریر سلطنتی
تشریفه استعجاللرین ومقر خلافته اقباللرین
استدعا ایتدیلر واول هنکام مسرت انجامه دك
اول مقامده آرام ایتدیلر وبقیه قصه جلوس
سعادت مأنوس سلطان سلیمان خاندن صکره
اولمغین داستان شرف نشانلرنده ان شا الله تعا

ایرد

ایرآذ اولنور واول شاه دل آگاهك جابجا
قدسه رحلت وعزم مقر رحمت ایتدیکنه بو بیله
تاریخ دینلمشدر تاریخ روحی سلطان سلیمك
یا اله غرق رحمت قیل بخو فاتحه ۰ کیم وفاتینه آنك
تاریخدر ۰ اهل ایمان روحی ایچون فاتحه ۰ ولادت
سعادت غایتلری اماسیه شهرنده سنه خمس وسبعین
وتسعمایه ده اولمغ منقولدر ۰ ننه کیم مولانا ادریس
تعبیر نفیس ایله ذکر ایتمشدر تاریخ بهفتاو پنج
ازصد هشتمین ۰ بدرج سنه افتاد دری ثمین
یکی قطره ازبحر نسیان علم ۰ بقدرت شده عین
الانسان علم ۰ بسر تاج شاهی او شمس سلیم ۰
بحکمت طلبکار فیض حکیم ۰ جلوس سعادت مأ
نوسلری سنه ثمان وعشر وتسعمائه صفرنده
ایدیکی مقدما ذکر اولنمشدر ۰ بس سن شریفلری
اللی بر ومدت سلطنتلری طقوز ییل اولور ننه کیم

دیمشلردر تاریخ خسرو خسرو نشان سلطان تخت

روم وشام ۵ قاتل اهل ضلالت شاه دین سلطان

سلیم ۵ هشت وصد و هفتاو پنج از خسرو صاحب

قران ۵ از عدم زد خیمه سوی دهر با فر عظیم ۵

نهصد و هژده ز هجرت رفته شد سلطان دهر

کرد اهل رفض را با تیغ بران دل دو نیم ۵ فتح اقلیم

عرب کرد و علاء الدوله را ۵ سر بریدکار دولت

شد بتیغش مستقیم ۵ نهصد و بیست و شش از هجرت

کذشته رد علم ۵ از قصور دار دنیا سوی جنات نعیم ۵

تمت الرساله الشریفه بعون الله

الملك اللطیف ۵ فی مناقب

سلطان فردوس مکان ۵

سلطان سلیم خان ۵

علیه الرحمة ۵

والغفران ۵

سنه ١١٤٤

Restauré par D. Des Fontaines
Nov. 2004
1136 €

Selimname
de Saddedin (?)

date du manuscrit 1144
Menakib-i Sultan
Selim Khan.